

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523202127
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7523202127.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Bišćákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Z. F., nar. X.X.XXXX, bytom u otca, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny F., na návrh matky B. F., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXX, zast. JUDr. Jánom Vozárom, advokátom, so sídlom Mariánske námestie 8, Spišské Podhradie, za účasti otca J. F., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, H. X. L., zast. Mgr. Petrom Kocákom, advokátom, so sídlom Rožňavská 8, Moldava nad Bodvou, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Mestského súdu Košice, č. k. K3-9P/75/2023 - 103 zo dňa 28.11.2023 takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok tak, že mení rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, č. k. 18P/56/2019 - 203 zo dňa 18.12.2020 vo výroku VI. tak, že otec je povinný počnúc od 06.04.2023 prispievať na výživu maloletej Z. sumou 150 eur mesačne, pričom výživné za ten-ktorý mesiac je splatné vždy do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca k rukám matky.

II. Dlžné výživné za obdobie od 06.04.2023 do 30.11.2023 spolu vo výške 783,30 eur je otec povinný zaplatiť dňom doručenia tohto rozsudku k rukám matky.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č. k. 18P/56/2019 - 203 zo dňa 18.12.2020 v VI. výroku tak, že zvýšil výživné otcovi zo sumy 50 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne od 06.04.2023. Ďalším výrokom určil dlžné výživné za obdobie od 06.04.2023 do 30.11.2023 a uložil sumu dlžného výživného zaplatiť otcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Rozsudok odôvodnil tým, že matka podala na súd dňa 06.04.2023 návrh na zvýšenie výživného zo strany otca na maloletú, ktorým žiadala zvýšiť výživné na sumu 350 eur mesačne. Poukázala na to, že výživné na maloletú Z. bolo naposledy upravené rozsudkom sp. zn. 18P/56/2019 Okresného súdu Košice - okolie, kedy bola určená povinnosť otca prispievať k rukám matky sumou 50 eur. Súd zistil, že maloletá Z. bola rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie 18P/56/2019 z 18.12.2020 zverená do striedavej osobnej starostlivosti. Otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 50 eur mesačne. V čase vyhlásenia predmetného rozsudku mala maloletá 5 rokov a navštevoval materskú školu. Rodičia spolu s maloletou žili v spoločnej domácnosti v H. X. L.. Matka má v bezpodielovom spoluvlastníctve s otcom maloletej trojizbový byt, ktorý je predmetom vypořádania BSM bývalých manželov. Obaja rodičia uviedli, že na vypořádání sa už dohodli a tento byt bude v osobnom vlastníctve otca, ktorý vyplatí matku sumou 25 000 eur. Matka okrem toho nevlastní žiaden nehnuteľný majetok ani hnutel'ný majetok vyššej hodnoty a nemá iné vyživovacie povinnosti. Matka spolu s maloletou býva v rodinnom dome v R., ktorý je v osobnom vlastníctve jej rodičov. Otec má v bezpodielovom

spoluvlastníctve s matkou trojizbový byt v H. X. L., v ktorom v súčasnosti žije spolu so svojou družkou. Súd deklaroval príjmy a výdavky jednotlivých rodičov. Poukázal na to, že matka v súčasnosti nepracuje, je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Mala viacero pracovných pomerov, ktoré sa skončili. Na jej strane nie sú zdravotné ani iné objektívne prekážky, ktoré by jej bránili sa zamestnať. U otca došlo k nárastu príjmu zo sumy 1175 eur mesačne na sumu 1510 eur mesačne. Zároveň došlo k nárastu výdavkov, keď výrazne narástol výdavok za stravu, pritom pribudol výdavok za pohonné hmoty a výdavok na výživné pre maloletú dcéru. Súd uviedol že zmenené skutočnosti odôvodňujú zmenu pôvodného rozhodnutia o výške výživného najmä v nadväznosti na zmenené podmienky na strane maloletej. Súd zároveň prihliadol na zvýšenie príjmu otca maloletej.

2. Súd ďalej viedol, že „Pri určovaní výšky zvýšeného výživného vychádzal teda súd z preukázaného príjmu otca, pričom zároveň bral do úvahy bežné odôvodnené výdavky maloletej. Má za to, že maloletá má výdavky odôvodnené jej veku a zodpovedajúce životnej úrovni rodiny, na ktorých sú povinní sa pomerne podieľať obaja rodičia.

Súd pri posudzovaní príjmu matky vychádzal z potenciality jej príjmu. Matka je dlhodobo nezamestnaná, pričom tento stav neodôvodňujú žiadne objektívne prekážky na jej strane, ktoré by jej bránili zamestnať sa a zabezpečiť si príjem. Pokiaľ matka na základe svojho dobrovoľného rozhodnutia nepracuje a nemá žiaden príjem, nemôže toto je konanie spôsobovať nadmerné zaťaženie vyživovacou povinnosťou otca tak, aby táto suplovala aj príjem matky, ktorý má možnosť si sama zabezpečiť. Preto súd vychádzal z minimálnej mzdy, ktorá bola v čase vyhlásenia rozsudku vo výške 700 € mesačne vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie matky a jej minimálne pracovné skúsenosti.

Aj pri uplatnení takéhoto princípu však vyvstáva nepomer v príjmoch rodičov, kde reálny príjem otca značne presahuje potenciálny príjem matky. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, ktorá je v prípade otca maloletej vyššia, ako u matky maloletej. Otec býva vo vlastnej domácnosti, vlastní osobné motorové vozidlo, vlastní ďalšie dve nehnuteľnosti (resp. spoluvlastnícky podiel na nich). Zároveň hradí všetky výdavky spojené s bývaním a stravou za svoju družku, ktorá taktiež nepracuje a nemá žiaden príjem. Tu súd poukazuje aj na fakt, že vyživovacia povinnosť otca voči dcére predchádza jeho vyživovaciu povinnosť k družke a ak je v jeho možnostiach zabezpečovať tieto bežné denné potreby ďalšej dospeléj osobe, súd má za to, že je v jeho možnostiach podieľať sa vo väčšej miere aj na výžive svojej dcéry.

Pri určení sumy zvýšeného výživného ďalej súd prihliadal aj na skutočnosť, že maloletá sa nachádza v rovnovážne rozvrhutej striedavej osobnej starostlivosti, a teda otec hradí všetky výdavky dieťaťa v rovnakom časovom rozsahu ako matka. Dcére v intervaloch jeho starostlivosti taktiež poskytuje bývanie, osobnú starostlivosť a uspokojuje ostatné potreby, ktoré v danom čase vystanú, čo tiež súd bral do úvahy. Taktiež súd prihliadal na skutočnosť, že na všetkých výdavkoch maloletej, ktoré súvisia so školou sa rodičia podieľajú zhodne 50 %.

Po zvážení všetkých uvedených kritérií dospel súd k záveru, že je primerané zvýšiť sumu výživného na 100 € mesačne, pričom má za to, že táto suma odzrkadľuje ako príjem otca a jeho životnú úroveň, tak aj jeho podieľanie sa na osobnej starostlivosti o maloletú. „

3. Súd odôvodnil výšku dlžného výživného a uviedol, že v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka. Uviedla, že zvýšenie výživného je nedostatočné s ohľadom na aktuálny príjem, schopnosti a možnosti matky a nezohľadňuje aktuálnu situáciu, kedy je matka dieťaťa dlhodobo nezamestnaná a jej jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi vo výške 111 eur mesačne a prídavok na dieťa 60 eur mesačne. Poukázala na životnú úroveň otca konštatovanú v rozsudku, podľa ktorého otec minie na stravu 570 eur mesačne. Matka vynaloží 60 eur mesačne na cestovné a zostane jej 40 eur na to, aby zabezpečila dcéru ošatenie, stravu, ako aj každodenné potreby. Rozdiel pri výchove dieťaťa je výrazný, životná úroveň maloletej je zásadne nižšia u matky ako otca, čo je v rozpore so základnými zásadami Zákona o rodine. Túto skutočnosť súd nezohľadnil a nepremietol do návrhu na zvýšenie výživného. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zaviazal otca prispievať na výživu maloletej Z. sumu 350 eur mesačne.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. Poukázal na to, že súd prvej inštancie správne porovnával pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia s existujúcimi pomermi. Uviedol, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z potenciality príjmu matky. Ak matka zo subjektívnych dôvodov pracuje a nemá žiaden príjem okrem dávok v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa, nemôže to byť dôvodom na neprimerané zvýšenie výživného na strane otca.

Podľa informácie otca sa matka maloletej zamestnala ako opatrovateľka a poskytuje opatrovateľskú činnosť seniorom v domácom prostredí. Presný príjem matky nie otcovi známy, ale mal by byť približne 700 eur mesačne. Otec poukázal na to, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo medzi ním a matkou k uzavretiu dohody o vyporiadaní BSM, na základe ktorej vyplatil matke vyrovnací podiel vo výške 25 000 eur, túto sumu získal predajom svojej chaty vo Y. H.. Otec má za to, že jeho životná úroveň a životná úroveň matky je rovnaká, a to s poukazom na to, že jeho bytové podmienky sú v zásade rovnaké ako matkine. Zdôraznil, že maloletá je v striedavej starostlivosti oboch rodičov s rovnomerne rozvrhnutým časom a otec zabezpečuje osobnú starostlivosť a uhrádza všetky výdavky maloletej počas jej pobytu o neho. Otec nepovažuje za dôvodné ani zvýšenie na sumu 100 eur mesačne ako o tom rozhodol súd prvej inštancie, ale rozhodol sa nepodávať odvolanie proti tomuto rozsudku.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, avšak nesprávne vec právne posúdil. Odvolací súd vychádza zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom vec odlišne právne posudzuje.

8. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je dôvodné vzhľadom na zmenené podmienky zmeniť pôvodný rozsudok vo výroku o výživnom. V čase predchádzajúceho rozsudku aj v súčasnosti je maloletá v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Potreby maloletej nepochybne od vydania tohto rozsudku v roku 2020 narástli, rovnako narástol aj príjem otca. Odvolací súd sa stotožňuje aj s tým, že súd prvej inštancie vychádzal z potenciálneho príjmu matky vo výške 700 eur mesačne, pretože v konaní naozaj nebolo dokázané, že matka má objektívne prekážky, ktoré by jej znemožňovali pracovať. Príjmu otca a potrebám maloletej, ktorá je v striedavej osobnej starostlivosti s rovnomerným rozvrhnutím času, zodpovedá suma výživného otca 150 eur mesačne. Otec sa polovicu času stará o všetky potreby maloletej, aj po zaplatení výživného 150 eur mu zostane dostatok finančných prostriedkov na výživu vlastnú aj výživu maloletej v čase, keď je v jeho starostlivosti.

9. Ako obiter dictum odvolací súd uvádza, že pri určovaní výživného možno ako pomôcku použiť tabuľky vydané Ministerstvom spravodlivosti SR (dostupné napr. tu: [Metodika-Vyzivne.pdf \(gov.sk\)](#)). Tieto zohľadňujú výšku príjmu rodiča povinného výživou, akú časť príjmu musí mať rodič k dispozícii pre svoje potreby, počet vyživovacích povinností, vek detí, mieru starostlivosti rodiča povinného výživou o deti. Výsledky nie sú záväzné (a už vôbec nie sú záväzné presné sumy výživného vypočítané podľa nich), súd môže zohľadniť aj iné právne alebo skutkovo významné okolnosti. Tieto tabuľky možno použiť najmä ako pomôcku pre zjednotenie súdnej praxe v otázke výšky výživného. Vychádzajúc z týchto tabuliek pri jednej vyživovacej povinnosti voči dieťaťu vo veku 8 rokov v čase rozhodovania súdu prvej inštancie možno za primerané považovať výživné vo výške cca 20 % čistého príjmu otca, čo činí pri príjme 1.500,-Eur mesačne sumu 300 Eur. Keďže dieťa je v rovnomernej striedavej osobnej starostlivosti, je výživné vo výške 1 tejto sumy, teda 150 eur.

10. Zákon umožňuje aj pri striedavej osobnej starostlivosti určiť výživné. Pri určovaní výživného u dieťaťa zvereného do striedavej osobnej starostlivosti rodičov je podľa názoru odvolacieho súdu relevantná dĺžka striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, možnosti a schopnosti rodičov ako aj právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Obdobné závery vyplývajú aj u uznesenia NS SR z 25. február 2021, sp. zn. 3Cdo/91/2019. Ak je teda dieťa v rovnomernej rozvrhutej striedavej osobnej starostlivosti a príjmy rodičov sú výrazne odlišné (ako je tomu v tejto veci), je správne určiť, resp. zvýšiť výživné na takúto dieťa.

11. V danom prípade je matkin príjem (potenciálny) vo výške cca 700 eur mesačne a reálny príjem otca vo výške 1500 eur mesačne. Aj pokiaľ by sa matka reálne zamestnala a jej reálny príjem by bol 700 eur mesačne (ako to uvádza otec), na skutkovom stave by to nič nezmenilo, pretože súd vychádzal z potenciálneho príjmu matky vo výške 700 eur mesačne. V konaní bolo preukázané, že otcov príjem je 1510 eur mesačne, teda viac ako dvojnásobný oproti príjmu matky. Za takejto situácie sa otec musí výraznejšou mierou podieľať na výžive maloletej Z. aj v čase, keď nie je v jeho starostlivosti. Maloletá je totiž v situácii, že iba z príjmu matky v čase, keď ju má matka v svojej starostlivosti, nie je možné pokryť všetky potreby maloletej a jej životná úroveň by v čase, kedy je v starostlivosti matky, naozaj bezdôvodne klesla.

12. Matka v podanom odvolaní vychádza zo svojej reálnej situácie (je nezamestnaná a nemá príjem) a tým argumentuje, keď žiada zvýšiť výživné na sumu 350 eur mesačne. Matka nespochybnila v podanom odvolaní to, že súd vychádzal z jej potenciálneho príjmu vo výške 700 eur mesačne. Aj odvolací súd je presvedčený o správnom taktovaní stanoveného potenciálneho príjmu. Pokiaľ matka môže disponovať takýmto príjmom, nie je dôvodné zvýšiť výživné až na sumu 350 eur mesačne. Životná úroveň mal. Z. je u matky nižšia preto, lebo matka nedosahuje príjem, aký by mohla dosahovať. Tento rozdiel nie je možné vyrovnáť tým, že otcovi súd uloží platiť neprimerane vysoké výživné nahrádzajúce neaktivitu matky.

13. Pre rozhodnutie veci nie je relevantné vyplatenie vyrovnacieho podielu zaniknutého BSM otcom matke, pretože vyporiadanie BSM v zásade nemení majetkovú situáciu bývalých manželov, len rozdeľuje spoločné majetkové hodnoty medzi bývalých manželov (každý z manželov namiesto väčšieho spoločného majetku sa stáva výlučným vlastníkom menšieho majetku).

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zvýšil výživné na sumu 150 eur mesačne počnúc od podania návrhu na súd, teda od 06.04.2023.

15. Odvolací súd preskúmal aj výrok o dlžnom výživnom a za súdom prvej inštancie určené obdobie vzniklo dlžné výživné vychádzajúc zo sumy zvýšenia 100 eur mesačne vo výške 783,30 eur, teda sedemkrát 100 eur za 7 celých mesiacov a 83,30 eur za 25 dní mesiaca jún 2023.

16. Podľa § 44 CMP sú rozsudky o výživnom (vrátane výroku o dlžnom výživnom) vykonateľné doručením, teda priamo dňom doručenia rozhodnutia, nie v určitej lehote počítanej od doručenia rozhodnutia. Rozhodnutie súdu o povinnosti platiť výživné je deklaratórne, povinnosť vyživovať vyplýva priamo zo zákona. Každá osoba povinná vyživovať inú osobu si musí byť tejto povinnosti vedomá a tomu prispôbiť svoje správanie. Stanovenie inej lehoty na zaplatenie výživného by bolo možné vtedy, ak by dodržanie zákonnej lehoty popieralo účel zákona alebo bolo v rozpore s princípmi zákona. V danom prípade nie sú dané také okolnosti, ktoré by mohli mať za následok stanovenie inej splatnosti dlžného výživného, ako dňom doručenia.

17. V konaniach o výživnom maloletých detí súd nie je viazaný návrhom (§ 40 CMP), a teda nie je potrebné návrh v prevyšujúcej časti zamietť. Rozhodnutie o konečnej výške výživného vyplýva z rozhodnutia súdu aj bez výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti.

18. Rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje výrok o trovách konania, ktorý bol potrebný (§ 58 CMP), avšak vzhľadom na to, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, nepovažoval za potrebné tento nedostatok naprávať vrátením veci súdu prvej inštancie na vydanie doplňujúceho rozsudku.

19. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 3 CSP a § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchyliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP.

20. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).